

Publiquen «La casa i la llar pallaresa», una obra inèdita de Ramon Violant i Simorra escrita fa 75 anys

El llibre detalla les característiques d'habitatges, bordes, corrals o pallers del Pallars, algunes d'elles desaparegudes, i les compara amb les de zones i comarques veïnes

Ignasi Ros, historiador i tècnic de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, amb el llibre | Ecomuseu

L'Ecomuseu de les Valls d'Àneu i l'editorial Garsineu han publicat *La casa i la llar pallaresa*, una obra inèdita escrita l'any 1946 per l'etnògraf i museògraf pallarès, Ramon Violant i Simorra. El llibre és el vuitè volum de la col·lecció *Biblioteca Ramon Violant i Simorra* de Garsineu Edicions de Tremp. Té 270 pàgines i més de 270 imatges, amb prop de 140 fotografies i més de 130 dibuixos, plànols i alçats.

[nointext]

La casa i la llar pallaresa tracta en detall les característiques de l'habitatge al Pallars amb moltes referències i paral·lelismes amb les zones veïnes de la Vall de Boí, l'Aran, l'Alt Urgell i Andorra. S'ocupa de les cabanes, les bordes i corrals, l'evolució de l'habitatge i amb especial detall les característiques exteriors i interiors de cases, estudiades a més de 40 localitats de nord a sud del Pallars.

De l'exterior, analitza les façanes, cobertes i obertures. Dels interiors, estudia i detalla la distribució i complements com els mobles (cuina o foc, forn, sala, dormitoris, rebost, cellers, graners, eres, corrals, ubles o pallers). A més, fins i tot mostra amb plànols aixecats per l'autor mateix, fins a una desena de cases i quadres, que es corresponen a diverses tipologies proposades per Ramon Violant i Simorra.

[intext1]

El valor de l'arquitectura popular

L'editor de l'obra, l'historiador i tècnic de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, Ignasi Ros, destaca que "el llibre pot afavorir una nova visió de l'arquitectura popular del Pallars amb una major sensibilitat envers la conservació del patrimoni arquitectònic del Pallars i el Pirineu, avui força invisibilitzat i silenciats". Tot i que moltes de les construccions que descriu ja no hi són, el fet de rescatar-les i interpretar-les, juntament amb les moltes que encara es conserven, "potser permetrà conèixer-les millor i en conseqüència apreciar les construccions que sí que hi són, el llegat arquitectònic del Pirineu".

La casa i la llar pallaresa descriu diferents tipologies d'habitatges segons la zona, fins i tot establint diferències entre les actuals comarques del Pallars Sobirà i Pallars Jussà. Moltes de les cases, cabanes, quadres i pallers estudiades per Violant entre 1934 i 1946 ja no es poden revisar perquè han desaparegut. Per això, l'obra permet recuperar i valorar el patrimoni arquitectònic del Pallars i el Pirineu, avui invisibilitzat i silenciats, des d'una altra perspectiva.

[intext2]

Gran part de l'extensa obra etnogràfica de Ramon Violant i Simorra no va ser publicada en el moment de la seva elaboració a causa de les prohibicions i dificultats per difondre obres en català. Aquestes encara s'incrementaven quan les obres eren directament monografies sobre la comarca del Pallars i no escrits més generals sobre Catalunya o el Pirineu, que més fàcilment podien trobar un editor.

El volum també inclou tres articles annexos, publicats d'entre 1948 i 1952, de Ramon Violant i Joan Ainaud de Lasarte, especialment sobre una de les interessants tipologies de construccions proposades per Violant, les cases cobertes amb terrat. El volum compta amb un pròleg del professor i antropòleg Ferran Estrada de la Universitat de Barcelona (UB) i un estudi introductori i edició de l'obra a cura d'Ignasi Ros de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.